

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ ΜΕΘΗ ΣΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η κατάσταση σήμερα (2022) και διαχρονικά

Ευρήματα της Πανελλήνιας Έρευνας του ΕΠΙΨΥ για τις Συμπεριφορές που Συνδέονται με την Υγεία των Έφηβων-Μαθητών (HBSC/WHO). Εθνικό σκέλος του διακρατικού ερευνητικού Προγράμματος Health Behaviour in School-Aged Children (HBSC)

Παρουσιάζονται τα ευρήματα της «Πανελλήνιας έρευνας του ΕΠΙΨΥ για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των έφηβων-μαθητών» (Έρευνα HBSC/WHO) για δείκτες σχετικούς με την κατανάλωση αλκοόλ στους έφηβους-μαθητές 11 (Στ' Δημοτικού), 13 (Β' Λυκείου) και 15 ετών (Α' Λυκείου) στην Ελλάδα και συγκριτικά με το σύνολο (μέσο όρο) των 44 χωρών που συμμετέχουν στο διεθνές ερευνητικό πρόγραμμα Health Behaviour in School-aged Children (www.hbsc.org). Τα στοιχεία αφορούν την πιο πρόσφατη έρευνα (2022) και -όπου είναι διαθέσιμα- διαχρονικά. Επισημαίνονται, διαφορές ανά φύλο και οικονομικό επίπεδο οικογένειας.

Περιεχόμενα

Κατανάλωση αλκοόλ	1
Μέθη	1
Φύλο	2
Γεωγραφικές περιοχές	2
Διαχρονικές τάσεις	3
Η Ελλάδα συγκριτικά με τις άλλες χώρες	3

Κατανάλωση αλκοόλ

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία (2022) για τους εφήβους 11-15 ετών στην Ελλάδα:

- το **49%** των εφήβων 11-15 ετών έχει καταναλώσει έστω και μία φορά αλκοόλ—το **20%** των 11χρονων, το **46%** των 13χρονων και το **76%** των 15χρονων
- το **27%** έχει καταναλώσει αλκοόλ πολύ πρόσφατα (στο διάστημα των 30 τελευταίων ημερών)—το **7%** των 11χρονων, το **19%** των 13χρονων και το **49%** των 15χρονων
- το **10%** έχει καταναλώσει αλκοόλ ≥ 3 ημέρες πολύ πρόσφατα (μέσα στον προηγούμενο μήνα—το **6%** των 13χρονων και το **21%** των 15χρονων (Γράφημα 1).

Μέθη

- το **18%** των εφήβων 11-15 ετών έχει μεθύσει έστω και μία φορά—το **4%** των 11χρονων, το **13%** των 13χρονων και το **33%** των 15χρονων (Γράφημα 2)
- το **6%** έχει μεθύσει πολύ πρόσφατα (στο διάστημα των 30 τελευταίων ημερών)—το **1%** των 11χρονων, το **4%** των 13χρονων και το **12%** των 15χρονων
- το **8%** έχει καταναλώσει μεθύσει ≥ 2 φορές—το **4%** των 13χρονων και το **17%** των 15χρονων (Γράφημα 2).

Φύλο

Τα (παραπάνω) ποσοστά για την κατανάλωση αλκοόλ και τη μέθη δεν διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των αγοριών και των κοριτσιών—ενδεικτικό τού ότι ως συμπεριφορά διατρέχει εξίσου τα φύλα. Ωστόσο, τα αγόρια αναφέρουν σε υψηλότερα ποσοστά συχνότερη πολύ πρόσφατη (κατά τις τελευταίες 30 ημέρες) κατανάλωση και πολύ πρόσφατη μέθη—ενδεικτικό τού ότι δημιουργούν ευκολότερα (συγκριτικά με τα κορίτσια) τις προϋποθέσεις για να τα επαναλάβουν.

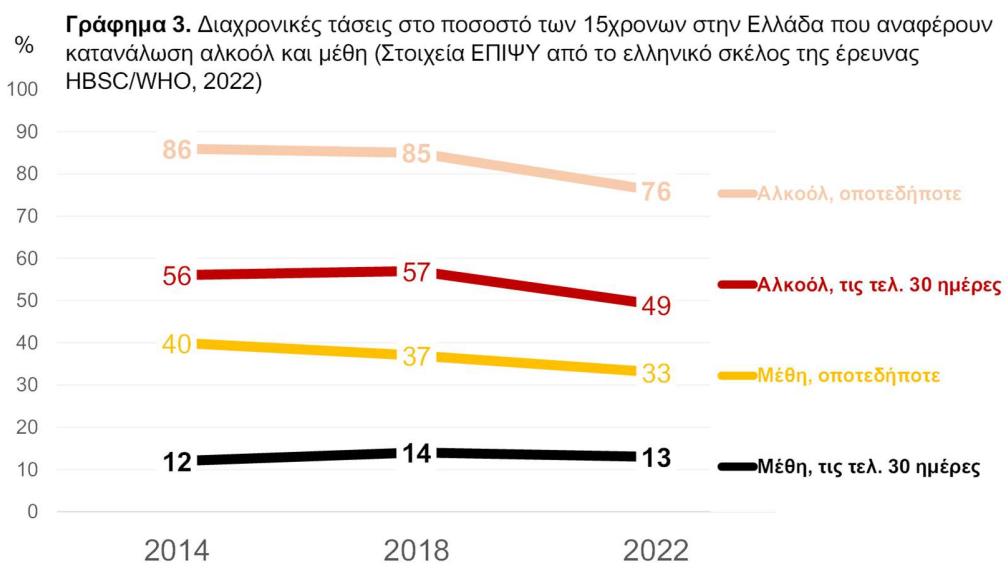
Γεωγραφικές περιοχές

Εν γένει, οι έφηβοι ηλικίας 11-15 ετών σε Αττική, Θεσσαλονίκη και Λοιπές περιοχές δεν διαφέρουν αναμεσά τους σημαντικά στα ποσοστά κατανάλωσης και μέθης, αν και μια τάση για στατιστικά σημαντικές διαφορές «υπέρ» των Λοιπών περιοχών (έναντι κυρίως της Αττικής) παρατηρείται στη συχνότερη πολύ πρόσφατη κατανάλωση αλκοόλ (ήτοι, οι έφηβοι στις λοιπές περιοχές αναφέρουν σε οριακά υψηλότερα ποσοστά τις παραπάνω συμπεριφορές).

Διαχρονικές τάσεις

Διαχρονικά, τα ποσοστά για την κατανάλωση αλκοόλ και τη μέθη στους εφήβους 11-15 ετών στην Ελλάδα εμφανίζουν σταθερότητα ή/και τάση μείωσης (Γράφημα 3). Παρόμοια τάση παρατηρείται και διεθνώς, καθώς όπως διαπιστώνει και η σχετική Έκθεση του Π.Ο.Υ.¹ (με τα αντίστοιχα διακρατικά δεδομένα), τάσεις μείωσης παρατηρούνται στις περισσότερες χώρες που συμμετέχουν στην ίδια έρευνα—ενδεικτικό ότι υπάρχουν παράγοντες που κρατούν σταθερά την πλειονότητα των εφήβων μακριά από την κατανάλωση αλκοόλ και τη μέθη.

Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν ωςτόσο το 2022, χρονιά κατά την οποία οι προεκτάσεις των περιορισμών λόγω της πανδημίας COVID ήταν -θεωρητικά- ακόμα νωπές στη συμπεριφορά των εφήβων, στις περισσότερες χώρες αλλά και στην Ελλάδα (οι περιορισμοί λόγω COVID θεωρητικά περιορίσαν μεταξύ άλλων και τις ευκαιρίες που οι έφηβοι είχαν για να καταναλώσουν αλκοόλ απρόσκοπτα).

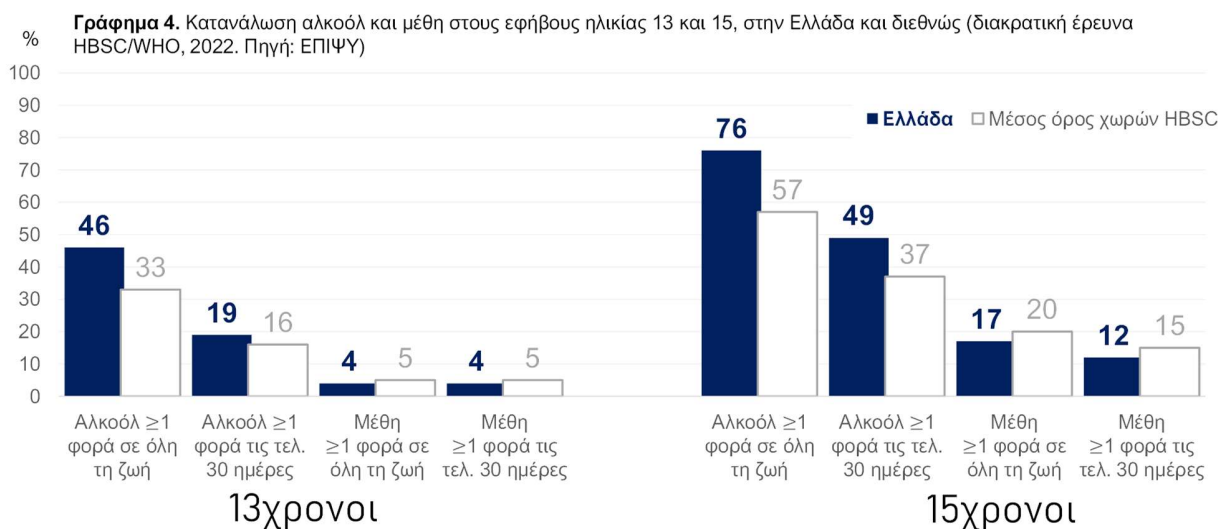

Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο
Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών & Ιατρικής
Ακρίβειας «ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ» | ΕΠΙΨΥ

Η Ελλάδα συγκριτικά με τις άλλες χώρες

Συγκριτικά με τις περισσότερες από τις χώρες που συμμετέχουν στο διακρατικό ερευνητικό πρόγραμμα HBSC/WHO, οι έφηβοι στην Ελλάδα παρουσιάζουν μεν από τα υψηλότερα ποσοστά στην κατανάλωση αλκοόλ, αλλά βρίσκονται στο μέσο όρο ή και κάτω από αυτόν στη συχνή κατανάλωση και τη μέθη (Βλ., Έκθεση του Π.Ο.Υ., <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289060936>).

Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο
Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών & Ιατρικής
Ακρίβειας «ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ» | ΕΠΙΨΥ

¹ <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289060936>

Ε.Π.Ι.Ψ.Υ. | ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ,
ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ «ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ»

Ταυτότητα της έρευνας—Η Πανελλήνια έρευνα του ΕΠΙΨΥ για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των έφηβων-μαθητών εκπονείται από το 1998 ανά 4ετία ως το εθνικό σκέλος του διεθνούς ερευνητικού προγράμματος Health Behaviour in School-aged Children (www.hbsc.org), το οποίο τελεί υπό την αιγίδα του Π.Ο.Υ. Στην έρευνα του 2022 συμμετείχε πανελλήνιο αντιπροσωπευτικό δείγμα 6.250 μαθητών της ΣΤ΄ Δημοτικού, της Β΄ Γυμνασίου και της Α΄ Λυκείου. Οι μαθητές με γονική συναίνεση συμπλήρωσαν ανώνυμο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο στο σχολείο. Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε μερικώς από το Υπουργείο Υγείας.

Το ΕΠΙΨΥ ευχαριστεί—το Υπουργείο Υγείας, το ΕΚΤΕΠΝ, το ΥΠΑΙΘ, το ΙΕΠ, τις διοικήσεις και τους/τις εκπαιδευτικούς των σχολείων για τη συνεργασία, καθώς και τους/τις μαθητές/ριες για τη συμμετοχή τους στην έρευνα.

Πληροφορίες—ΕΠΙΨΥ, 2106170014 | erevna.HBSC@epipsi.gr | www.epipsi.gr

Προτεινόμενη αναφορά: Φωτίου, Α., Καναβού, Ε., Σταύρου, Μ., & Κοκκέβη, Ά. (2024). Κατανάλωση αλκοόλ και μέθη στους εφήβους στην Ελλάδα: Η Κατάσταση Σήμερα και Διαχρονικά. Σειρά Τευχών με Αποτελέσματα από την Πανελλήνια Έρευνα για τις Συμπεριφορές που Συνδέονται με την Υγεία των Έφηβων-Μαθητών (Έρευνα HBSC/WHO). Αθήνα: Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών & Ιατρικής Ακρίβειας «ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ». • Fotiou, A., Kanavou, E., Stavrou, M., & Kokkevi, A. (2024). Alcohol use and drunkenness among adolescents in Greece: Current State-of-the-Art and Trends. Series of Thematic Reports from the Greek arm of the Health Behaviour in School-aged Children study (HBSC/WHO). Athens, University Mental Health, Neurosciences, & Precision Medicine Research Institute "COSTAS STEFANIS".

Πανελλήνια έρευνα του ΕΠΙΨΥ για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των έφηβων-μαθητών

Ελληνικό σκέλος της διεθνούς έρευνας Health Behaviour in School-aged Children στο Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών & Ιατρικής Ακρίβειας «ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ» (ΕΠΙΨΥ)

Διακρατικό Ερευνητικό
Πρόγραμμα Health Behaviour in
School-Aged Children (HBSC)

